

เสวตฉัตร นาคะชาติ. 2555. แนวทางการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ฟาร์มเห็ดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

เชิงเกษตร : กรณีศึกษาพื้นที่ฟาร์มเห็ดในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.

วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิรชญา มณีเนตร

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและประเมินศักยภาพพื้นที่ฟาร์มเห็ดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) สำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 3) วิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของพื้นที่ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านสิ่งกระตุ้นทางการตลาด (8Ps) ต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ฟาร์มเห็ดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 5) ศึกษาหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ฟาร์มเห็ดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้ประกอบการฟาร์มเห็ด 19 ท่าน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 31 ท่าน ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง 25 ท่าน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 57 ท่าน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เครื่องมือแบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวและแบบสำรวจ คือ ฟาร์มเห็ด 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีแจกแบบสอบถามคือนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติรวม 400 ท่าน ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า จากการประเมินศักยภาพพื้นที่ฟาร์มเห็ด 19 แห่ง ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ฟาร์มเห็ดทั้งหมดไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ โดยมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่า 61 คะแนนลงมา แต่ทั้งนี้ฟาร์มเห็ดที่มีคะแนนมากที่สุด คือ 42 คะแนน เนื่องจากเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ ด้านการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงพบว่าแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่น่าสนใจคือน้ำตกโตนงาช้าง ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกของพื้นที่พบว่า จุดแข็งคือฟาร์มเห็ดตั้งอยู่ใกล้ตัวเมือง จุดอ่อนคือฟาร์มเห็ดยังไม่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โอกาสคืออำเภอหาดใหญ่เป็นศูนย์กลางการคมนาคม อุปสรรคคือมีนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มจำนวนน้อย

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรนำเสนอพื้นที่ฟาร์มเห็ดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอหาดใหญ่ ดังนั้นจากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่าฟาร์มเห็ดควรพัฒนาศักยภาพให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เชิงเกษตรเพื่อสุขภาพ โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพที่สำคัญ 5 แผนงาน คือ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการด้านพื้นที่ของฟาร์มเห็ดเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 3) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4) โครงการพัฒนาศักยภาพการตลาดและการประชาสัมพันธ์ฟาร์มเห็ด และ 5) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจและการให้บริการทางการท่องเที่ยว

Sawettachat Nakachat. 2012. Guidelines for The Potential Development of The Mushroom Farm to Support Agro-Tourism : A Case Study of The Mushroom Farm in Hatyai District, Songkhla Province. Master of Business Administration Thesis in Tourism Management, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Asst. Prof. Dr. Thirachaya Maneenetr

ABSTRACT

The objectives of this research are to 1) study and assess mushroom farms' potential in Hatyai District, Songkhla Province for supporting agro-tourism, 2) survey agro-tourism resources in the areas near the mushroom farms in Hatyai District, Songkhla Province, 3) analyse internal and external factors of these , 4) study tourists' opinions on marketing stimuli (8Ps) towards developing mushroom farms' potential in Hatyai District, Songkhla Province for agro-tourism, 5) study and find ways of developing mushroom farms in Hatyai District, Songkhla Province for supporting agro-tourism.

This study is a mixed methods research. The samples were grouped according to the instruments used in the research: 1) the samples studied with in-depth interview i.e. 19 mushroom farmers, 31 individuals from relevant public organizations, 25 individuals from relevant private organizations and 57 stakeholders, 2) the samples studied with tourism potential assessment and survey i.d. mushroom farms, 3) the samples studied with distributing questionnaires i.d. 400 Thai and foreign tourists. Quantitative data was analysed by statistics: mean, percentage and standard deviation (SD). Hypothetical test was done with Chi-Square. Qualitative data was analysed with content analysis.

The findings were as follows: The assessment of 19 mushroom farms' potential in Hatyai District, Songkhla Province showed that all of them didn't meet the quality standard, getting less than 61 points. However, the farms getting the most 42 points are capable of supporting agro-tourism because they are big. There is the Tone Nga Chang Waterfall as nearby agro-tourism resources. The strength, a mushroom farm is located near downtown. The weakness, a mushroom farm isn't managed. The opportunities, Hat Yai is a transportation hub. The threats, there are the few niche tourists. Most tourist are interested in the agro-tourism in the area

mushroom farm. Therefore, the mushroom farms' potential should be developed as tourist sources for learning agriculture and health by making 5 potential development plans: 1) potential development of mushroom farm area management for supporting agro-tourism project, 2) potential development of tourist activities and programs making for supporting agro-tourism project, 3) potential development of personnel for supporting agro-tourism project 4) potential development of mushroom farm marketing and public relations project, and 5) potential development of attraction and tourism services.